

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 533/2551

นายอุทัย เสน่ห์หาโจทก์ ธนากรเอเชีย จำกัด (มหาชน)ผู้ร้อง นายสุรพล พัฒนบุญมาจำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.วิ.พ. มาตรา 93, ป.วิ.พ. มาตรา 127, ป.วิ.พ. มาตรา 88, ป.วิ.พ. มาตรา 249, ป.วิ.พ. มาตรา 289

ย่อ / หลักกฎหมาย

ผู้ร้องอ้างส่งต้นฉบับเอกสารต่อศาลชั้นต้นประกอบคำเบิกความของ ช. แต่ศาลชั้นต้นได้คืนต้นฉบับเอกสารให้ผู้ร้อง ผู้ร้องจึงอ้างส่งสำเนาเอกสารแทนต้นฉบับ โจทก์ไม่ได้คัดค้านการที่ศาลชั้นต้นให้ผู้ร้องอ้างส่งสำเนาเอกสารแทนต้นฉบับในขณะที่ผู้ร้องได้รับคืนต้นฉบับเอกสารนั้นว่าไม่ชอบตาม ป.วิ.พ. มาตรา 93 วรรคหนึ่ง ถือได้ว่าโจทก์ยินยอมให้ผู้ร้องส่งสำเนาเอกสารแทนต้นฉบับ จึงเป็นการตกลงกันว่าสำเนาเอกสารนั้นถูกต้องแล้ว ศาลจึงรับฟังสำเนาเอกสารดังกล่าวเป็นพยานหลักฐานได้ตามมาตรา 93 (1) โฉนดที่ดินเป็นเอกสารมหาชน กฎหมายสันนิษฐานไว้ก่อนว่าถูกต้อง ผู้ร้องซึ่งเป็นผู้มีชื่อถือกรรมสิทธิ์ในโฉนดที่ดินจึงได้รับประโยชน์จากข้อสันนิษฐานว่าเป็นผู้มีกรรมสิทธิ์ตาม ป.วิ.พ. มาตรา 127 โจทก์จึงมีภาระการพิสูจน์เพื่อหักล้างข้อสันนิษฐานของกฎหมายอันเป็นคุณต่อผู้ร้อง

คำพิพากษา

คดีสืบเนื่องมาจากศาลอุทธรณ์พิพากษาให้จำเลยชำระหนี้ค่าจ้างว่าความเป็นจริง 1,814,625 บาท แก่โจทก์ พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี นับแต่วันที่ 17 มีนาคม 2537 เป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จ และใช้ค่าฤชาธรรมเนียมแทนโจทก์ แต่จำเลยไม่ยอมชำระหนี้ตามคำพิพากษาดังกล่าว โจทก์ขอหมายบังคับคดีนำเจ้าพนักงานบังคับคดียึดที่ดินโฉนดเลขที่ 31913 ตำบลท่าช้าง อำเภอเมืองจันทบุรี จังหวัดจันทบุรี เพื่อบังคับชำระหนี้ตามคำพิพากษา ผู้ร้องยื่นคำร้องว่า ที่ดินโจทก์นำยึดเป็นของนางปิยะดาภริยาของจำเลย นางปิยะดาได้กู้เงินผู้ร้องซึ่งเป็นธนาคารพาณิชย์และนำที่ดินที่โจทก์นำยึดพร้อมสิ่งปลูกสร้างมาจดทะเบียนจำนองเป็นประกันหนี้ในวงเงินรวม 1,700,000 บาท โดยมีจำเลยในฐานะคู่สมรสเป็นผู้ให้ความยินยอมและเป็นผู้ค้ำประกันยอมรับผิดชอบ ลูกหนี้รวม ยอมรับผิดชอบในวงเงิน 700,000 บาท นางปิยะดาผิคนัดชำระหนี้ นางปิยะดาและจำเลยได้รับหนังสือทวงถามจากผู้ร้องแล้วเพิกเฉยไม่ยอมชำระหนี้ ผู้ร้องจึงยื่นฟ้องให้นางปิยะดาและจำเลยรับผิดชอบชำระหนี้ให้ผู้ร้องซึ่งคำนวณถึงวันยื่นคำร้องนี้เป็นเงิน 1,893,910.41 บาท ขอให้ศาลมีคำสั่งให้เจ้าพนักงานบังคับคดีจัดการขายทอดตลาดที่ดินดังกล่าวซึ่งเป็นของนางปิยะดา ไม่ใช่ของจำเลยไว้จนกว่าศาลมีคำสั่งคำร้องของผู้ร้อง (ที่ถูก คำพิพากษาสำหรับคำฟ้องของผู้ร้อง) และคดีถึงที่สุดแล้ว ในการขายทอดตลาดครั้งต่อไป ขอให้ศาลมีคำสั่งให้เจ้าพนักงานบังคับคดีประกาศขายโดยปลอดจำนองและนำเงินที่ได้จากการขายทอดตลาดมาชำระหนี้แก่ผู้ร้องก่อนโจทก์หรือเจ้าหน้าที่ตามคำพิพากษารายอื่นๆ ในต้นเงินข้างต้น พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 15 ต่อปี ในต้นเงินจำนวน 1,568,315.72 บาท นับถัดจากวันยื่นคำร้องจนกว่านางปิยะดาหรือจำเลยร่วมกันชำระหนี้กู้เงินดังกล่าวแก่ผู้ร้องจนเสร็จ หากโจทก์ถอนการยึดทรัพย์หรือสละสิทธิในการบังคับคดี ขอให้หมีคำสั่งให้ผู้ร้องสละสิทธิในการบังคับคดีต่อไป โจทก์ยื่นคำคัดค้านว่า นางปิยะดามีใช่เจ้าของกรรมสิทธิ์ที่ดินที่จำนองต่อผู้ร้อง ที่ดินดังกล่าวเป็นของจำเลย ผู้ร้องทราบข้อความจริงนี้ดี แต่ผู้ร้องก็ยินยอมให้นาง

ปิยะดา กู้ หนี้เงินของผู้ร้องและนางปิยะดาจึงเป็นการฉ้อฉล ไม่มีอยู่จริง และคดีที่ผู้ร้องยื่นฟ้องนางปิยะดากับจำเลย ตามคดีหมายเลขคำที่ 727/2542 ของศาลชั้นต้นยังไม่ถึงที่สุด ผู้ร้องจึงไม่มีอำนาจยื่นคำร้องคัดค้านการบังคับคดีของโจทก์หรือการขอรับชำระหนี้ก่อนเจ้าหนี้รายอื่นๆ ทั้งนางปิยะดาก็ได้ชำระหนี้ให้ผู้ร้องแล้ว คงมีหนี้ค้างชำระไม่เกิน 200,000 บาท ขอให้ยกฟ้องศาลชั้นต้นไต่สวนแล้วมีคำสั่งให้ผู้ร้องได้รับชำระหนี้จำนวนจากทรัพย์สินก่อนเจ้าหนี้รายอื่นเป็นเงิน 1,893,910.41 บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 15 ต่อปี จากต้นเงิน 1,568,315.72 บาท นับถัดจากวันยื่นคำร้อง (16 กรกฎาคม 2542) เป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จ ค่าฤชาธรรมเนียมให้เป็นพับ โจทก์อุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์พิพากษายืน ค่าฤชาธรรมเนียมชั้นอุทธรณ์ให้เป็นพับ โจทก์ฎีกาศาลฎีกาวินิจฉัยว่า "ข้อเท็จจริงที่คู่ความมิได้โต้แย้งในชั้นฎีกาได้รับฟังได้ว่า นางปิยะดาเป็นภริยาของจำเลย เมื่อวันที่ 23 มีนาคม 2538 นางปิยะดาได้ทำสัญญากู้เงิน 1,000,000 บาท จากธนาคารโจทก์ สาขาจันทบุรี ยินยอมเสียดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 12.75 ต่อปี ตามสัญญากู้เงินเอกสารหมายเลข ร.11 โดยนางปิยะดาได้นำที่ดินโฉนดเลขที่ 31913 พร้อมสิ่งปลูกสร้างซึ่งมีชื่อนางปิยะดาเป็นผู้ถือกรรมสิทธิ์จดทะเบียนจำนองเป็นประกันหนี้กู้เงินดังกล่าว ตามสัญญาจำนองที่ดินหนังสือสัญญาต่อท้ายสัญญาจำนองกรรมสิทธิ์ที่ดินเป็นประกันและโฉนดที่ดินเอกสารหมายเลข ร.12 ถึง ร.14 และเมื่อวันที่ 18 กรกฎาคม 2539 นางปิยะดาได้นำที่ดินโฉนดเลขที่ 31913 ดังกล่าวมาจดทะเบียนขึ้นเงินจำนองเป็นประกันครั้งที่ 1 เป็นเงินอีก 700,000 บาท โดยวิธีออกตัวสัญญาใช้เงิน ตามคำขอกู้เงินโดยวิธีออกตัวสัญญาใช้เงิน บันทึกถ้อยคำกับตัวสัญญาใช้เงินหนังสือสัญญายอมขอใช้ความเสียหายตามตัวเงินเอกสารหมายเลข ร.18, ร.15, ร.19 และ ร.20 โดยจำเลยให้ความยินยอมแก่นางปิยะดาในการทำสัญญากู้เงินตามเอกสารหมายเลข ร.11 และทำสัญญาค้ำประกันการกู้เงินเพิ่มเติมโดยการออกตัวสัญญาใช้เงิน ตามสัญญาค้ำประกันเอกสารหมายเลข ร.16 นางปิยะดาได้ผ่อนชำระหนี้ตามสัญญากู้เงินเอกสารหมายเลข ร.11 ให้ผู้ร้องเพียงบางส่วนแล้วไม่ยอมชำระรวมทั้งการกู้เงินเพิ่มเติมด้วย ต่อมาวันที่ 19 เมษายน 2542 ผู้ร้องได้ฟ้องนางปิยะดาและจำเลยเรียกเงินกู้ที่ค้างชำระเป็นเงิน 1,000,000 บาทเศษ พร้อมกับขอบังคับจำนอง โจทก์ยื่นคำขอบังคับคดีจากที่ดินโฉนดเลขที่ 31913 และนำยึดที่ดินดังกล่าวเมื่อวันที่ 19 พฤศจิกายน 2541 เพื่อนำออกขายทอดตลาด คดีมีปัญหาฎีกาของโจทก์ว่า ผู้ร้องรับจำนองที่ดินพิพาทโดยร่วมกับนางปิยะดาและจำเลยฉ้อฉลโจทก์หรือไม่..... พิจารณาคำพิพากษาแล้ว ศาลฎีกาเห็นควรหยิบยกปัญหาข้อกฎหมายขึ้นวินิจฉัยก่อนปัญหาอื่น โจทก์ฎีกาปัญหาข้อกฎหมายประการแรกว่า ศาลล่างทั้งสองรับฟังเอกสารหมายเลข ร.4, ร.6 ถึง ร.20, ร.27 ถึง ร.29 และ ร.32 ไม่ชอบ เพราะผู้ร้องไม่ได้ส่งต้นฉบับเอกสารนั้นเห็นว่า ผู้ร้องได้อ้างส่งต้นฉบับของเอกสารทั้งหมดต่อศาลชั้นต้นประกอบคำเบิกความของนายชัยยันต์ผู้รับมอบอำนาจผู้ร้อง แต่ศาลชั้นต้นได้ค้นต้นฉบับเอกสารให้ผู้ร้อง ผู้ร้องจึงอ้างส่งสำเนาเอกสารแทนต้นฉบับโจทก์ไม่ได้คัดค้านการที่ศาลชั้นต้นให้ผู้ร้องอ้างส่งสำเนาเอกสารแทนต้นฉบับ ในขณะที่ผู้ร้องได้รับค้นต้นฉบับเอกสารนั้นว่าไม่ชอบตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาตรา 93 วรรคหนึ่ง ถือได้ว่าโจทก์ยินยอมให้ผู้ร้องส่งสำเนาเอกสารแทนต้นฉบับทุกฉบับ จึงเป็นการตกลงกันว่าสำเนาเอกสารหมายเลข ร.4, ร.6, ถึง ร.20, ร.27 ถึง ร.29 และ ร.32 ตามที่โจทก์ฎีกานั้นถูกต้องแล้ว ศาลจึงยอมรับฟังสำเนาเอกสารดังกล่าวเป็นพยานหลักฐานได้ตามมาตรา 93 (1) การที่ต่อมาโจทก์คัดค้านสำเนาเอกสารดังกล่าวเมื่อสืบพยานปากนายชัยยันต์เสร็จแล้ว จึงไม่ทำให้การรับฟังสำเนาเอกสารดังกล่าวโดยชอบแล้วเสียไป ส่วนที่โจทก์ฎีกาปัญหาข้อกฎหมายประการสุดท้ายว่า เอกสารหมายเลข ร.14 คือ โฉนดที่ดินเลขที่ 31913 นั้น ผู้ร้องไม่ได้ยื่นบัญชีระบุพยานไม่

ชอบตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 88 วรรคหนึ่งนั้น ศาลอุทธรณ์ได้วินิจฉัยว่าปัญหานี้ผู้ร้องได้ระบุโฉนดที่ดินดังกล่าวตามบัญชีระบุพยานเพิ่มเติมครั้งที่ 1 ลงวันที่ 21 มกราคม 2543 แล้ว โจทก์ไม่ได้โต้แย้งคำวินิจฉัยของศาลอุทธรณ์ดังกล่าวว่า ไม่ถูกต้องอย่างไร ฎีกาของโจทก์ข้อนี้จึงไม่ชอบตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 249 วรรคหนึ่ง ศาลฎีกาไม่รับวินิจฉัย คดีมีปัญหาต่อไปว่า ผู้ร้องรับจำนองที่ดินพิพาทโดยร่วมกับนางปิยะดาและจำเลยฉ้อฉลโจทก์หรือไม่ โจทก์ฎีกาว่า ที่ดินพิพาทเป็นของจำเลย มิใช่ของนางปิยะดา นางปิยะดาเป็นเพียงผู้ถือกรรมสิทธิ์แทนจำเลยเท่านั้น เห็นว่า นางปิยะดาผู้กู้เงินผู้ร้องเป็นผู้มีชื่อถือกรรมสิทธิ์ในโฉนดที่ดินเลขที่ 31913 ซึ่งต้นฉบับศาลชั้นต้นคืนให้แก่ผู้ร้องเป็นเอกสารมหาชน ซึ่งพนักงานเจ้าหน้าที่ได้ทำขึ้น ซึ่งกฎหมายให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าถูกต้อง ผู้ร้องจึงได้รับประโยชน์จากข้อสันนิษฐานที่เป็นคุณว่า นางปิยะดาเป็นผู้มีกรรมสิทธิ์ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 127 โจทก์จึงมีภาระการพิสูจน์เพื่อหักล้างข้อสันนิษฐานของกฎหมายอันเป็นคุณต่อผู้ร้อง แม้โจทก์มีตัวโจทก์เป็นพยานเบิกความว่า จำเลยถอนเงินที่ได้มาจากการขายที่ดินมรดกส่วนของจำเลยทั้งหมด ซึ่งเป็นสินเดิมของจำเลยไม่ใช่สินสมรสเพราะจำเลยได้จดทะเบียนสมรสกับนางปิยะดาภายหลังจากจำเลยได้รับเงินดังกล่าวแล้วมาซื้อที่ดินที่ผู้ร้องรับจำนองโฉนดที่ดินเลขที่ 31913 และโจทก์มีนายบุญมาทนายความของโจทก์เป็นพยานเบิกความสนับสนุนว่า ในขณะที่นางปิยะดาซื้อที่ดินโฉนดเลขที่ 31913 เป็นเวลาเดียวกับที่จำเลยถอนเงินทั้งหมดออกจากบัญชีกระแสรายวันธนาคารกสิกรไทย จำกัด (มหาชน) ของจำเลย ตามเอกสารหมายเลข ค.4 ก็ตาม แต่นายชัยยันต์ผู้รับมอบอำนาจผู้ร้องกับนางสาวสุจิตราพนักงานการตลาดฝ่ายพิจารณาสินเชื่อให้แก่ลูกค้ารวมทั้งประเมินหลักประกันของผู้ร้อง ต่างเบิกความสอดคล้องต้องกันว่า ก่อนทำสัญญากับนางปิยะดา พนักงานของผู้ร้องได้ดำเนินการสำรวจหลักประกันโฉนดที่ดินเลขที่ 31913 แล้วว่ามีชื่อนางปิยะดาเป็นผู้ถือกรรมสิทธิ์ และนางสาวสุจิตราก็ได้เบิกความตอบทนายโจทก์ถามค้านว่านางปิยะดาและจำเลยแจ้งว่าพวกตนประกอบกิจการค้าขายเครื่องประดับ โดยประกอบธุรกิจเป็นการค้าส่วนตัว ไม่มีร้านค้าทั้งในวันทำสัญญา นางปิยะดากับจำเลยก็ได้้นำการดบัญชีที่เปิดไว้ที่ธนาคารอื่นมาแสดง นางสาวสุจิตราตรวจดูแล้วเห็นว่า ในการดบัญชีนั้นมียอดเงินสูงถึงเลขหกหลัก ดังนั้น ผู้ร้องจึงเชื่อว่านางปิยะดาเป็นผู้ถือกรรมสิทธิ์ในที่ดินโฉนดเลขที่ 31913 จริง ซึ่งโจทก์ก็รับข้อเท็จจริงนี้โดยโจทก์ตอบทนายผู้ร้องถามค้านรับว่า โจทก์ไม่ยืนยันว่าผู้ร้องจะรู้ว่าที่ดินโฉนดเลขที่ 31913 นั้นเป็นของนางปิยะดาจริงหรือไม่ ดังนั้น แม้ว่าในขณะที่นางปิยะดาซื้อที่ดินโฉนดเลขที่ 31913 ตามเอกสารหมายเลข ร.14 เป็นเวลาเดียวกันกับที่จำเลยถอนเงินออกจากบัญชีตามเอกสารหมายเลข ค.4 ดังที่โจทก์นำสืบก็ตาม ก็ไม่ปรากฏว่าผู้ร้องได้ทราบถึงข้อเท็จจริงนี้ ดังนั้น ผู้ร้องจึงทำสัญญาจำนองกับนางปิยะดาโดยสุจริต ไม่ได้ร่วมกับนางปิยะดาและจำเลยฉ้อฉลโจทก์ ผู้ร้องซึ่งเป็นเจ้าหนี้จำนองย่อมมีบุริมสิทธิ์ตามกฎหมายที่จะขอรับชำระหนี้จากราคาทรัพย์สินจำนองที่ขายได้ก่อนเจ้าหนี้อื่น ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 289 วรรคหนึ่ง ประกอบประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 715 และ 702 วรรคหนึ่ง คำพิพากษาศาลอุทธรณ์ชอบแล้ว" พิพากษายืน ค่าฤชาธรรมเนียมชั้นฎีกาให้เป็นพับ

องค์คณะ

นพวรรณ อินทร์ทรัพย์ · เปรมใจ กิตติคุณไพโรจน์ · อร่าม เสนามนตรี

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://thaideka.online/>

